

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دفترخانه شورای عالی آمایش سرزمین

اسناد آمایش ۳۱ استان کشور

مُصوب شورای عالی آمایش سرزمین ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

دسیرخاژ شوراعالی آمایش سرزمین

شوراعالی آمایش سرزمین

۳.....	سند آمایش استان گلستان.....
۳۶.....	سند آمایش استان گیلان.....
۶۹.....	سند آمایش استان سمنان.....
۹۰.....	سند آمایش استان مازندران.....
۱۲۵.....	سند آمایش استان اردبیل.....
۱۵۱.....	سند آمایش استان آذربایجان غربی.....
۱۷۵.....	سند آمایش استان آذربایجان شرقی.....
۲۰۴.....	سند آمایش استان کردستان.....
۲۳۳.....	سند آمایش استان ایلام.....
۲۵۶.....	سند آمایش استان لرستان.....
۲۸۱.....	سند آمایش استان کرمانشاه.....
۳۰۰.....	سند آمایش استان همدان.....
۳۱۹.....	سند آمایش استان چهار محال و بختیاری.....
۳۳۵.....	سند آمایش استان خوزستان.....
۳۵۷.....	سند آمایش سرزمین استان اصفهان.....
۳۹۷.....	سند آمایش استان کهگیلویه و بویراحمد.....
۴۲۶.....	سند آمایش استان فارس.....
۴۴۷.....	سند آمایش استان بوشهر.....
۴۷۸.....	سند آمایش استان قم.....
۵۰۱.....	سند آمایش استان البرز.....
۵۱۹.....	سند آمایش استان تهران.....
۵۴۳.....	سند آمایش استان قزوین.....
۵۶۷.....	سند آمایش استان مرکزی.....
۵۹۴.....	سند آمایش استان زنجان.....
۶۲۳.....	سند آمایش استان سیستان و بلوچستان.....
۶۵۴.....	سند آمایش استان یزد.....
۶۸۸.....	سند آمایش استان کرمان.....
۷۲۶.....	سند آمایش استان هرمزگان.....
۷۴۸.....	سند آمایش استان خراسان جنوبی.....
۷۸۲.....	سند آمایش استان خراسان رضوی.....
۸۱۲.....	سند آمایش استان خراسان شمالی.....

به استناد جزء یک بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، شورایعالی آمایش سرزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱، سند آمایش استان مازندران در افق ۱۴۱۴ را در دو قسمت راهبردی و اجرایی به شرح زیر تصویب نمود:

سند آمایش استان مازندران

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

در این سند اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

شورایعالی: شورایعالی آمایش سرزمین

دبیرخانه: دبیرخانه شورایعالی آمایش سرزمین

اهداف بنیادین توسعه فضایی استان: اهداف بنیادین غایت خواست‌های جامعه در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی بوده که در قالب رویکرد تفکر ارزشی و مبتنی بر ارزش‌ها و آرمان‌های حاکم بر جامعه، احکام و الزامات اسناد فرادست ملی - منطقه‌ای، شناخت قابلیت‌ها و احصاء مسائل جامعه استخراج شده و مبنایی برای طراحی چشم‌انداز توسعه استان می‌باشد.

نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای: نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای مبتنی بر تحلیل روندها و گرایشات پیشین، الزامات اسناد فرادست ملی و منطقه‌ای و بررسی دقیق بر روی منابع، استعدادها و شایستگی‌های بالقوه یا بالفعل و نیز تخصص‌ها و مزیت‌های فعلی یا آتی استان در دو سطح جداگانه ملی و منطقه‌ای (متناسب با شعاع عملکردی هر نقش یا تخصص) شناسایی و تعریف می‌شود.

چشم‌انداز توسعه استان و مأموریت‌های آن: چشم‌انداز، تصویر آینده مطلوب و دلپذیر یک جامعه بوده که باورپذیری، شفافیت، جذابیت، یکپارچگی، جامعیت و برانگیزانندگی آن، سبب اجماع، ترغیب و جهت‌دهی به همه نیروهای توسعه در راستای تحقق آن می‌شود. چشم‌انداز توسعه استان مبتنی بر الزامات اسناد فرادست ملی - منطقه‌ای، اهداف بنیادین، عدم قطعیت‌های شناسایی شده، شناخت قابلیت‌ها و احصاء مسائل استان، دیدگاه‌های نخبگان و مقامات ارشد استانی و منبعث شده از نقاط لنگرگاهی (عملکردهای اصلی استان، آوازه یا برند استان و ...) در چارچوب رویکرد آینده‌نگاری استخراج می‌شود. مأموریت‌های توسعه استان نیز منبعث از سازوکار شناسایی اهداف بنیادین و استخراج چشم‌انداز، بازتاب‌دهنده جهت‌گیری‌ها و تخصص‌های توسعه استان و عرصه‌ها یا قلمروهای اولویت‌دار توسعه استان می‌باشد.

راهبردهای پابرجا: راهبردهای پابرجا راهبردهایی هستند که می‌تواند پاسخگوی آینده‌های متعدد ممکن باشد، بدون آن که در برخی آینده‌ها، موجب خسارت شدیدی شود. در سند آمایش استان، این راهبردها، راهبردهایی هستند که

مبتنی بر کاربردی تکنیک سناریونگاری، از بیشترین پابرجایی (ثبات، کارایی و کاربردپذیری) در تمامی سناریوهای مختلف توسعه فضایی استان و زمینه‌سازی تحقق سازمان فضایی افق توسعه یافتگی استان برخوردار هستند.

شکل بندی کلان نظام فضایی: شکل بندی کلان نظام فضایی یا همان طرح پایه آمایش استان، مبتنی بر راهبردهای پابرجا و استنتاج الزامات فضایی این راهبردها، قلمروهای اصلی و مراکز عمده زیست و فعالیت، شبکه‌های اصلی زیربنایی و کریدورهای ارتباطی و قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت و قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت استان را مشخص می نماید.

تخصص ها و اولویت های توسعه استان: تخصص های نواحی (مناطق) استان در قالب گدهای تفصیلی تر فعالیت ها و عرصه های اولویت دار توسعه در این نواحی (مناطق) در راستای شکل بندی کلان نظام فضایی طرح می گردد. سیاست های سرزمینی توسعه بخش ها در استان: مجموعه اقدامات و دستورالعمل های معینی که در جهت رسیدن به هدف یا اهداف مورد نظر در برنامه آمایش استان، در چارچوب های راهبردهای مشخص شده تعیین و به اجرا گذاشته می شود.

تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی: از رویهم گذاری لایه های مختلف شکل بندی الگوی استقرار فعالیت ها، الگوی نظام سکونتگاهی، الگوی نظام خدمات اجتماعی، الگوی نظام خدمات برتر، الگوی شبکه های زیربنایی به همراه لایه های پایه نظیر لایه های پهنه بندی های طبیعی، تقسیمات کشوری و ... تصویر شکل بندی سازمان فضایی استان را شکل می گیرد.

برنامه های اجرایی آمایش استان: مجموعه ای از طرح ها و پروژه های هماهنگ و هم راستا که در چارچوب یک برنامه (بخشی یا سرزمینی) شکل می گیرند و با اجرای آن ها در چارچوب جهت گیری های کلان و روش های اجرایی از پیش اندیشیده شده، هدف های برنامه آمایش استان محقق می شود.

آب قابل برنامه ریزی: سهم آب استان از منابع آب تجدید پذیر حوضه های آبریز درجه ۲ سی گانه کشور که استان یکی از ذینفعان آن حوضه آبریز بوده و یا از طریق طرح های انتقال بین حوضه ای، منابع آب به استان منتقل می شود. منابع آب قابل برنامه ریزی شامل منابع متعارف (سطحی و زیر سطحی) و منابع آب غیر متعارف (پساب و منابع آب شور و لب شور درون سرزمینی و منابع آب نمک زدایی دریا) می باشد.

ماده ۲- سند راهبردی آمایش استان مازندران به قرار زیر است:

۲-۱- اهداف بنیادین

- تقویت و توزیع متناسب ساختار عناصر پهنه ای، محوری و کانونی
- توسعه پایدار بخش کشاورزی در عرصه رقابت های بین بخشی اقتصاد منطقه
- کنترل توسعه بخش گردشگری به عنوان الگویی پایدار و تغییر الگوی کنونی مبتنی بر کسب درآمد پایدار

- هدایت بخش صنعت به عنوان یکی از محورهای پشتیبان توسعه فضایی استان
- تحول بنیادین در ساختار خدمات استان به سوی خدمات دانش بنیان و برتر در مقیاس منطقه‌ای و خدمات بازرگانی در مقیاس ملی و فراملی
- ارتقاء زیست‌پذیری و افزایش سرمایه اجتماعی
- توسعه انرژی‌های پاک دوستدار محیط‌زیست جایگزین انرژی‌های تجدیدناپذیر فسیلی
- ارتقاء توان جابه‌جایی انسان و کالا و ایمنی آن و توان تولید، دسترسی و جابه‌جایی اطلاعات
- تقویت بازدارندگی فعال، پدافند غیرعامل و ایمنی استان
- ارتقاء پیوستگی، یکپارچگی و دربرگیرندگی در ساختار تصمیم‌گیری
- توزیع بهینه و متعادل جمعیت در پهنه استان
- توسعه منطقه‌ای پایدار اثرگذار بر منابع طبیعی و محیط‌زیست در چارچوب توان محیطی سرزمین
- تعادل در منابع محیطی - کالبدی در استان
- ارتقاء سطح امنیت استان از طریق بکارگیری الزامات دفاعی، امنیتی، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در برنامه‌های توسعه‌ای استان

۲-۲- نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای

نقش و وظایف تخصصی استان در تقسیم کار ملی

کشاورزی

- زراعت برنج، سویا، کلزا، گیاهان دارویی در شهرستان‌های نواحی شرقی و میانی؛ سبزیجات و گل و گیاهان زینتی در نواحی سه‌گانه
- تولید مرکبات و کیوی در نواحی شرقی و غربی
- تکثیر، تولید، رهاسازی و صید ماهیان دریایی، خاویاری، سردآبی، گرم‌آبی و پرورش ماهی در قفس در نواحی سه‌گانه
- تولید گوشت قرمز و گوشت مرغ در ناحیه شرقی و میانی

گردشگری

- گردشگری (طبیعی، دریایی، سلامت، کشاورزی، تاریخی، بوم‌گردی، فرهنگی) و ارائه خدمات و کالاهای فرهنگی جوامع سنتی در پهنه‌های ساحلی، جلگه‌ای، کوهپایه‌ای و کوهستانی نواحی سه‌گانه

صنعت و معدن

- صنایع دستی، صنایع (نوین و High Tec)، بایو و نانوتکنولوژی، الکترونیک، صنایع دریایی، ساخت و تعمیر انواع قایق‌های تفریحی و ورزشی، صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی، تولید فرآورده‌های لبنی و فرآوری محصولات دریایی در نواحی سه‌گانه
- صنایع کانی غیرفلزی (سیمان)، صنایع فلزات اساسی (فولاد)، صنایع پتروشیمی (صنایع پایین‌دستی)، تولید مقوا، کاغذ و فرآورده‌های کاغذی، صنایع قطعه‌سازی، خودرو سازی، ساخت کودها و ترکیبات ازته، تولید موتورهای برقی، ژنراتور، ترانسفورماتور و توربین‌ها به‌جز موتورهای وسایل نقلیه هوایی، آماده‌سازی و ریسندگی الیاف نساجی، بافندگی منسوجات و تولید پوشاک به استثنای پوشاک از نوع خردار در نواحی شرقی و میانی
- استخراج ذغال‌سنگ و کک‌سازی و ... در ناحیه شرقی

بازرگانی

- خدمات بازرگانی خارجی، خدمات حمل و نقل کالا از طریق بندر امیرآباد به عنوان بزرگ‌ترین بندر شمال کشور و بنادر فریدونکنار و نوشهر به کشورهای پیرامون دریای خزر و سایر استان‌های کشور

حمل و نقل

- فرودگاه‌های دشت ناز، رامسر و نوشهر با عملکرد بین‌المللی و ملی در نواحی شرقی و غربی
- بندر امیرآباد، فریدونکنار و نوشهر در نواحی شرقی و غربی و ارتباط دریایی با کشورهای پیرامون دریای مازندران
- برقراری ارتباط ریلی با مرکز کشور و اتصال آن به بندر امیرآباد و استان گلستان در ناحیه شرقی استان
- وجود شبکه‌های ارتباطی جاده‌ای در سطح استان و دسترسی به استان‌های هم‌جوار و مرکز کشور با ۷ محور ارتباطی جاده‌ای

خدمات برتر

- ارائه خدمات آموزشی با توجه به مراکز آموزش عالی در زمینه‌های کشاورزی، منابع طبیعی، پزشکی، مهندسی، علوم اجتماعی و علوم نظامی
- ارائه خدمات تخصصی رفاه عمومی شامل طبیعت‌درمانی، ورزشی، فرهنگی، خدمات سالمندان و ...
- ارائه خدمات گمرکی و لجستیکی، مهندسی مشاور، حقوقی، حسابرسی، بیمه، مالی، بازاریابی و بورس

نظام سکونتگاهی

- وجود یک شهر منطقه چندمرکزیتی، مناطق شهری عملکردی به هم پیوسته و مجموعه شهری ساری، قائم شهر و بابل که بدون کسب مزایای کلان شهری، در حد آن در منطقه شمال کشور ایفای نقش می کند
- استقرار سکونتگاه های شهری و روستایی بسیار به صورت پراکنده در مجاورت هم در پهنه جلگه ای استان.

انرژی

- امکان تبادل انرژی الکتریکی از کشور ترکمنستان و تامین بخشی از برق مورد نیاز کشور (خراسان و تهران)
- امکان عملیات سوآپ نفتی با توجه به تاسیسات پایانه نفتی نکا و خطوط انتقال نفت نکا- ساری و ری

دفاعی و امنیتی و پدافند غیرعامل

- نقش کلیدی در تامین دفاع مرزی، امنیت ملی و پدافند غیرعامل

نقش استان در تقسیم کار منطقه ای

کشاورزی

- زراعت جو، گندم و لوبیا در شهرستان های نواحی شرقی، میانی و غربی
- تولید انار، انجیر، زیتون در نواحی شرقی، تولید انگور گل گاوزبان و گل محمدی در ناحیه شرقی و میانی
- تولید سیب در نواحی سه گانه و چای در ناحیه غربی
- تولید شیر، عسل و تخم مرغ در ناحیه شرقی، میانی و غربی

گردشگری

- گردشگری (طبیعی، دریایی، سلامت، کشاورزی، تاریخی، بوم گردی، فرهنگی) و ارائه خدمات و کالاهای فرهنگی جوامع سنتی در پهنه های ساحلی، جلگه ای، کوهپایه ای و کوهستانی نواحی سه گانه

صنعت و معدن

- صنایع نساجی (نخ و الیاف، پوشاک و چرم) در نواحی سه گانه و فرش و موکت در ناحیه شرقی
- صنایع شیمیایی (کود، سم، شوینده و پاک کننده ها) در نواحی شرقی و میانی
- استخراج سرب و روی در ناحیه غربی

بازرگانی

- خدمات بازرگانی، خدمات حمل و نقل کالای منطقه از طریق بنادر امیرآباد، فریدونکنار و نوشهر به استان های منطقه

حمل و نقل

- فرودگاه‌های دشت ناز، نوشهر و رامسر در نواحی شرقی و غربی
- بندر امیرآباد، فریدونکنار و نوشهر در نواحی شرقی و غربی و ارتباط دریایی با استان‌های هم‌جوار
- برقراری ارتباط ریلی با سمنان و گرگان و اتصال خط ریلی به بندر امیرآباد در ناحیه شرقی استان
- وجود شبکه‌های ارتباطی جاده‌ای در سطح استان و دسترسی مستقیم به همه استان‌های منطقه و مرکز کشور با ۷ محور ارتباطی جاده‌ای

خدمات برتر

- ارائه خدمات آموزشی با توجه به مراکز آموزش عالی در زمینه‌های کشاورزی، منابع طبیعی، پزشکی، مهندسی، علوم اجتماعی و علوم نظامی
- ارائه خدمات تخصصی رفاه عمومی شامل طبیعت‌درمانی، ورزشی، فرهنگی، خدمات سالمندان و ...
- ارائه خدمات گمرکی و لجستیکی، مهندسی مشاور، حقوقی، حسابرسی، بیمه، مالی، بازاریابی و بورس

نظام سکونتگاهی

- وجود یک شهر منطقه چندمرکزیتی، مناطق شهری عملکردی به هم پیوسته و مجموعه شهری ساری، قائم‌شهر و بابل که بدون کسب مزایای کلان‌شهری در حد آن در منطقه شمال کشور ایفای نقش می‌کند
- استقرار سکونتگاه‌های شهری و روستایی بسیار به صورت پراکنده در مجاورت هم در پهنه جلگه‌ای استان

انرژی

- تبادل انرژی برق در سطح منطقه و تامین بخشی از نیازهای منطقه
- تامین سوخت مورد نیاز نیروگاه‌های شمال کشور (نکا، نوشهر، انزلی و علی‌آباد)
- وجود پهنه‌های دارای پتانسیل انرژی‌های نو در جنوب نواحی شرقی، میانی و غربی برای استفاده از انرژی برق‌آبی، خورشیدی و زیست‌توده (زباله‌سوز)

دفاعی و امنیتی و پدافند غیرعامل

- نقش اساسی در دفاع و امنیت منطقه و تحقق اهداف پدافند غیرعامل و امنیت ملی

۲-۳ چشم‌انداز توسعه استان

مازندران استانی پیشرفته و پایدار، نماد اقتصاد - جامعه شبکه‌ای و دروازه فراملی شمال ایران با ساختار مستحکم محیط‌زیست زاینده و پویا، اقتصاد چندبعدی دانش‌بنیان به محوریت منابع طبیعی و کشاورزی پایدار حامی امنیت

غذایی کشور، صنعت مدرن، خدمات برتر با تأکید بر گردشگری، نظام فرهنگی و اجتماعی منسجم و با کیفیت در بستری از ساختار فضایی شبکه‌ای با مدیریت و برنامه‌ریزی یکپارچه، مبتنی بر ارتباطات و فن آوری اطلاعات است. مازندران نگین سبز ایران، سرزمینی سرشار از آسایش، سلامت، امنیت، ایمنی، رفاه و منزلت اجتماعی بر بنیان هویت‌های اساطیری- علوی در شمال ایران با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل می‌باشد.

۲-۴- مأموریت‌های توسعه استان

- تأمین حیات و بقای محیط‌زیست شکننده و منحصر به فرد استان
- طراحی روابط برنده- برنده و متوازن اصول توسعه پایدار منطقه‌ای شامل رقابت‌پذیری، زیست‌پذیری و پایداری محیطی
- تدارک سیستم فضایی پشتیبان محیط طبیعی، اقتصاد و جامعه شبکه‌ای
- سازمان‌دهی درونی ساختارهای الزامی توسعه منطقه‌ای شامل کیفیت زندگی، کیفیت محیط‌زیست، کیفیت کسب و کار، تقویت سرمایه‌های اجتماعی و نظام مدیریت یکپارچه و هوشمند
- کاهش اتکای اقتصاد استان به رشد بخش مستغلات و بازار زمین
- دروازه فراملی ارتباط با کشورهای پیرامون دریای مازندران و اروپا
- مدیریت و نظارت بازرگانی در سطح فراملی و مالی در سطح شمال کشور
- مدیریت و حکمرانی سیاسی- اداری شمال کشور
- مرکزیت گردشگری طبیعی، ورزشی و فرهنگی در سطح ملی و شمال کشور
- مدیریت حمل‌ونقل در سطح ملی و فراملی شمال کشور
- مدیریت فعالیت‌های تحقق و توسعه (R&D) شمال کشور
- مرکزیت اقتصاد کشاورزی حامی امنیت غذایی ملی
- یکی از مراکز اصلی خدمات تخصصی رفاه عمومی (درمانی، فرهنگی و ورزشی) شمال کشور
- تقویت آموزش عالی فراملی در ارتباط با کشورهای پیرامون دریای مازندران و اروپا
- جایگاه برتر صنعت دانش‌بنیان، مدرن و دوستدار محیط در کشور
- تقویت صادرات فرآورده‌های کشاورزی، صنعتی و خدمات دانش‌بنیان در سطح فرا منطقه‌ای

۲-۵- راهبردهای پابرجا

- تناسب نوع بهره‌برداری و مصرف منابع طبیعی با توان اکولوژیک استان
- تناسب شدت بهره‌برداری از منابع با توان اکولوژیک سرزمین
- حفاظت فعال مناطق چهارگانه محیط زیستی
- مدیریت تنوع زیستی (گیاهی و جانوری) استان
- حفاظت، پالایش و نگهداشت محورهای طبیعی استان
- کنترل و کاهش آلاینده‌های محیطی
- مهار و اصلاح الگوهای مصرف انرژی در سیستم‌های مختلف
- کاهش اثرات جانبی متقابل بین فعالیت و محیط زیست
- نگاه جامع و راهبردی به توسعه پایداری سواحل
- تأمین امنیت اجتماعی
- تقویت هویت فرهنگی تاریخی
- افزایش کیفیت و دسترس‌پذیری خدمات اجتماعی برای همه گروه‌های اجتماعی، درآمدی، جنسی و با توان جسمی متفاوت در استان
- ارتقای سرمایه اجتماعی
- حفظ و نگهداشت جمعیت در محیط‌های روستایی
- مهار روند کاهنده نرخ رشد طبیعی جمعیت
- جذب گروه‌های هدف مهاجرت به استان
- ایجاد توازن در توزیع مهاجران به استان
- تقویت حاکمیت ملی
- تحکیم روابط با کشورهای حاشیه دریای مازندران
- کاهش اثرات مخاطرات طبیعی
- تقویت پدافند غیرعامل
- تقویت بازدارندگی نظامی
- افزایش کارایی و بهره‌وری تولیدات بخش کشاورزی

- افزایش و ایمنی و سلامت محصولات کشاورزی
 - اشتغال پایدار در بخش کشاورزی
 - توسعه کمی و کیفی توان گردشگری استان
 - افزایش توان درآمدزایی فعالیت‌های گردشگری استان
 - توزیع فعالیت‌های صنعتی و معدنی متناسب با نیازهای توسعه فضایی استان
 - تکمیل زنجیره‌های فعالیتی مکمل و پشتیبان بخش صنعت
 - توسعه صنعتی سازگار با فرصت‌ها و محدودیت‌های ساختاری استان
 - افزایش توان خدمات بازرگانی استان
 - توسعه خدمات دانش‌بنیان و برتر
 - توسعه خدمات پشتیبان بخش‌های کشاورزی، گردشگری و صنعت
 - مدیریت بهینه و کنترل نظام توسعه املاک و مستغلات استان
 - تأمین انرژی موردنیاز نظام توسعه منطقه‌ای
 - مدیریت زیرساخت آب موردنیاز نظام توسعه منطقه‌ای
 - طراحی الگوی تقسیم کار عملکردی مکمل بر مبنای اصل هم‌افزایی به تفکیک سطوح برنامه‌ریزی فضایی
 - سازمان‌دهی سلسله مراتب فضایی مراکز اصلی سکونت بر مبنای اصل توازن منطقه‌ای (عدالت توزیعی)
 - سطح‌بندی برنامه‌ریزی فضایی درون منطقه‌ای بر مبنای الگوهای هم‌پیوندی و همگنی
 - یکپارچگی قلمرویی مدیریت فضایی استان مازندران
 - تقویت، ترمیم و پالایش الگوی شکلی چندمرکزی ارگانیک موجود مازندران بر مبنای اصول توازن مکانی، تناسب محیطی و هم‌افزایی کارکردی
 - توسعه شبکه زیرساخت‌های پشتیبان انرژی و اطلاعات
 - تقویت خوانایی ساختار فضایی چندمرکزی
 - تقویت هویت منطقه‌ای از طریق ساختار فضایی چندمرکزی
- ۲-۶- شکل بندی کلان نظام فضایی استان (تصویر چشم انداز توسعه استان)**
- قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت**

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت

قلمروهای اولویت‌دار توسعه بخش کشاورزی

- زراعت در پهنه‌های جلگه‌ای در اراضی با توان کشاورزی
- باغداری در اراضی کوهپایه‌ای در اراضی با توان کشاورزی ۳ به بالا
- کشت گیاهان دارویی در اراضی کوهپایه‌ای (اراضی شیب‌دار) در اراضی با توان کشاورزی ۴ به بالا دام و طیور در اراضی کوهپایه‌ای و کوهستانی در اراضی با توان کشاورزی ۴ به بالا
- صید آبزیان در نوار ساحلی دریا و پرورش آبزیان در مجاورت رودخانه‌ها، اراضی جلگه‌ای، کوهپایه‌ای و کوهستانی ترجیحاً در اراضی با توان کشاورزی ۳ به بالا

قلمروهای اولویت‌دار توسعه بخش گردشگری

- با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی، تفرج گسترده در توان جنگلی و تفرج متمرکز با استقرار در توان ساحلی ماسه‌ای گردشگری یا توان توسعه شهری، روستایی و صنعتی، به شرح ذیل:
- گردشگری طبیعی و سلامت در نواحی ساحلی، جلگه‌ای، کوهپایه‌ای و کوهستانی
 - گردشگری تاریخی و فرهنگی در نواحی جلگه‌ای، کوهپایه‌ای و کوهستانی
 - بوم‌گردی در داخل محدوده روستاهای منتخب

قلمروهای اولویت‌دار توسعه بخش صنعت و معدن

- صنعت در شهرک‌ها و نواحی صنعتی موجود و در حال توسعه به استثنای نواحی چهارگانه زیست‌محیطی و اراضی دارای توان توسعه شهری، روستایی و صنعتی با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی.
- معدن در نواحی کوهستانی به استثنای نواحی چهارگانه زیست‌محیطی

قلمروهای اولویت‌دار توسعه بخش بازرگانی

- منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد بهشهر و نوشهر (ارتقاء به منطقه آزاد)، بندر فریدونکنار، ساری، بابل و جویبار

قلمروهای اولویت‌دار استقرار جمعیت

- اولویت استقرار جمعیت در محدوده شهرها، روستاها و شهرک‌های موجود، با رعایت حرایم قانونی و ضوابط و مقررات شهرسازی و عدم گسترش افقی شهرها در اراضی کشاورزی و منابع طبیعی
- عدم ایجاد تقسیمات سیاسی جدید و جلوگیری تبدیل نقاط روستایی به شهر

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت

محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های ناشی از قوانین و مقررات (از جمله حرایم رودخانه‌ها، حرایم امنیتی-حفاظتی و ...)

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت‌های کشاورزی

- اراضی فاقد توان کشاورزی در مطالعات توان اکولوژیک استان.
- مناطق چهارگانه حفاظت‌شده محیط زیست، تالاب‌ها، آب‌بندان‌ها، دریاچه‌ها و اراضی دارای محدودیت‌های قانونی و طبیعی.

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت‌های گردشگری

- پهنه‌های حاصلخیز کشاورزی با توان کشاورزی درجه ۱
- مناطق چهارگانه حفاظت‌شده محیط زیست و اراضی دارای محدودیت‌های قانونی و طبیعی

قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی

- مناطق چهارگانه محیط زیست، اراضی با توان کشاورزی، جنگل، حفاظتی، ساحل ماسه‌ای
- محدوده شهرها و روستا و پهنه‌های دارای محدودیت‌های طبیعی و قانونی

قلمروهای نامناسب استقرار جمعیت

- اراضی با توان کشاورزی، جنگل، حفاظتی، ساحل ماسه‌ای
- مناطق چهارگانه حفاظت‌شده محیط زیست و اراضی دارای محدودیت‌های قانونی و طبیعی

ماده ۳- سند اجرایی آمایش استان مازندران به قرار زیر است:

۳-۱- تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان

کشاورزی (زراعت، باغداری، دامداری، آبی‌پروری)

- یکپارچه‌سازی، جلوگیری از خرد شدن اراضی و تغییر عملکرد پهنه‌های زراعی و باغی به بهره‌برداری‌های متعارض و بهره‌برداری از اراضی کشاورزی متناسب با درجه و توان خاک و اراضی شیب‌دار مستعد
- تهیه نقشه الگوی کشت بهینه و مدیریت تولید محصولات کشاورزی و توسعه کشت در محیط‌های کنترل‌شده
- احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و تجهیز و نوسازی اراضی کشاورزی و سیستم‌های زهکشی
- افزایش سطح اراضی کشاورزی بهره‌مند از روش آبیاری نوین
- استفاده از قابلیت پرورش دام و طیور و آبزیان (پرورش ماهیان در قفس، پرورش ماهیان خاویاری و ... در استان) با رویکرد مدرن و مشارکت بخش خصوصی
- حفاظت از محصولات کشاورزی، تقویت تولید و کاهش ضایعات

صنعت و معدن

- ایجاد و تکمیل شهرک‌ها و نواحی صنعتی، صنفی، فن‌آوری و ...

- بازسازی و نوسازی صنایع به منظور کاهش ضایعات و افزایش بهره‌وری در فرایند تبدیل و تکمیل
- ایجاد خوشه‌های صنایع تبدیلی کشاورزی، صنایع مرتبط با منابع زیرزمینی، صنایع غذایی، صنایع نانو و زیست‌فناوری، صنایع نساجی، صنایع الکترونیکی و صنایع بازیافت
- شناسایی، ارتقاء و بهره‌برداری بهینه از منابع معدنی استان
- تسهیل در تکمیل و توسعه کارخانه‌های کمپوست و زباله‌سوز

گردشگری

- توسعه امکانات و تأسیسات گردشگری با مشارکت بخش خصوصی
- آزادسازی و ساماندهی مجموعه‌های اقامتی دولتی و واگذاری به بخش خصوصی
- ایجاد/تکمیل زیرساخت‌های دسترسی به مناطق نمونه و قطب‌ها، جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و سواحل
- تجهیز جاذبه‌های گردشگری استان مطابق با استانداردهای بین‌المللی
- آزادسازی و ساماندهی یکپارچه حریم آبی و ساحلی استان

بازرگانی

- پیگیری جهت برخورداری استان از منطقه آزاد تجاری با حدود مکانی و جغرافیایی مستعد و مناسب
- استفاده از حداکثر منابع و امکانات سطوح ملی و فراملی در توانمندسازی و فعال‌سازی ظرفیت‌های بالقوه منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد و بندر نوشهر
- تدارک و تکمیل زیرساخت‌های کالبدی مبادلات تجاری با کشورهای حاشیه دریای مازندران
- ایجاد و توسعه محورهای دریایی
- توسعه مبادی سه‌گانه دریایی با کشورهای حاشیه دریای خزر

بهداشت و درمان

- بهبود و اصلاح الگوی تغذیه مردم استان (بهداشتی و ایمنی غذایی)
- ایجاد/تکمیل بیمارستان‌های منطقه‌ای آموزشی و بیمارستان‌های منطقه‌ای غیرآموزشی در استان
- ایجاد/تکمیل دو بیمارستان قطبی در خرد ناحیه نوشهر - چالوس و خرد ناحیه ساری
- توسعه، ساخت و تجهیز مراکز خدمات جامع سلامت مناطق شهری
- توسعه و تکمیل زیرساخت‌های درمانی و دسترسی عادلانه به خدمات درمانی
- الزام به رعایت سطح‌بندی خدمات درمانی

آموزش عالی و آموزش و پرورش

- استانداردهای سازی سرانه فضای آموزشی و تراکم دانش آموزی
- استانداردهای سازی تراکم دانش آموزان در کلاس کالبدی دایر مقاطع تحصیلی
- افزایش پوشش تحصیلی و ارتقای استانداردهای آموزشی
- ایجاد زمینه حضور بخش خصوصی در بهبود کمی و کیفی فعالیت های آموزشی و پرورشی با محوریت کشاورزی و صنعت
- تأمین نیروی انسانی آموزش دیده در زمینه فناوری های پیشرفته، انرژی و تولید صنعتی
- الزام به رعایت سطح بندی خدمات آموزشی
- **ملاحظات امنیتی و دفاعی**
- تدارک زیرساخت های نظامی چندگانه در تعامل با دفاع ملی
- تعیین رژیم حقوقی دریای خزر و تعیین حدود مرزها و حرایم بین استان های هم جوار و احداث حوضچه های مناسب جهت پهلوگیری شناورهای دریابانی
- ایجاد زیرساخت و پایش تصویری برای کنترل جرائم در مناطق حاشیه ای و خطر آفرین
- تقویت مدیریت یکپارچه و ارتقای ایمنی و پایداری در برابر تهدیدات طبیعی و غیرطبیعی
- ساماندهی و رصد دقیق وضعیت اقامت و فعالیت های اتباع بیگانه
- حمل و نقل و ترانزیت**
- ایجاد و توسعه محورهای ریلی قائم شهر - رامسر در راستای اتصال به خطوط ریلی استان گیلان
- بهبود حمل و نقل از طریق تسریع در اجرا و تکمیل پروژه راه های بین استانی و کمربندی های شهرهای استان (آزادراه جنوبی قائم شهر - سمسکنده، چالوس - رامسر، آزادراه تهران - شمال، هراز و ...)
- ایجاد و توسعه محورهای هوایی و تجهیز فرودگاه های استان
- تکمیل راه های مواصلاتی و چهار خطه کردن محورهای استان و بهسازی، نوسازی و آسفالت راه های روستایی استان
- رفع نقاط حادثه خیز استان
- انرژی**

- بهره‌گیری از منابع نفت و گاز دریای خزر و ایجاد زمینه انجام فعالیت‌های انتقال، فرآوری و سایر فعالیت‌های تکمیلی در زنجیره نفت و گاز خزر
- ایجاد و توسعه پهنه پتانسیل بهره‌برداری از انرژی‌های نو در مقیاس استانی
- رفع فرسودگی خطوط شبکه‌های توزیع و انتقال برق
- تولید انرژی برق آبی در بخش برق و ایجاد نیروگاه‌های مقیاس کوچک
- ساماندهی، تکمیل و حفاظت - نگهداشت زیرساخت‌های انتقال برق

آب

- تخصیص برداشت‌های مجاز برای کشاورزی، آبی‌پروری و سایر فعالیت‌ها در راستای برنامه منابع آب
- مطالعه، تکمیل و بهره‌برداری از سد‌های در دست اجرا و مصوب با تأکید بر تأمین آب شرب شهرها
- تکمیل طرح‌های آبرسانی به شهرها و روستاها بر اساس طرح جامع آب شرب استان
- بازسازی شبکه‌های فرسوده آب شهری و روستایی
- مطالعه و احیای آب‌بندان‌ها در سطح استان و استفاده چندمنظوره

محیط زیست و منابع طبیعی

- جلوگیری از تغییر عملکردی پهنه‌های جنگلی به بهره‌برداری‌های در تعارض با پهنه جنگلی (مرتعی، کشاورزی، مستغلات و معدن)
- استقرار سیستم کارآمد جمع‌آوری، انتقال، دفع و بازیافت پسماندهای شهری و روستایی
- بهبود روش‌های کشت با استفاده کمتر از کودها و سموم شیمیایی در کوتاه‌مدت و تلاش برای جایگزینی کودهای طبیعی در بلندمدت
- الزام به انجام EIA برای کلیه مراکز کار، فعالیت و سکونت موجود و آتی
- اجرای دقیق برنامه‌های جنگل و تداوم عملیات آبخیزداری

سکونتگاه‌های شهری و روستایی

- تهیه طرح مجموعه کلان‌شهری ساری - قائم‌شهر - بابل
- جلوگیری از توسعه افقی و حرکت به سمت توسعه فشرده
- تهیه، بازنگری و اجرای طرح‌های هادی روستایی استان
- توسعه شبکه فاضلاب شهرها و روستاهای استان و تصفیه پساب‌های مسکونی و خدماتی

فناوری اطلاعات (IT) و فناوری‌های نوین (ICT)

- ایجاد پایگاه جامع داده‌های مکانی استان (SDI)
- ایجاد پایگاه داده‌های آماری ثبتي - مبنا
- تقویت زیرساخت‌ها و تجهیزات زیربنایی مرتبط با امور IT و ارائه خدمات اینترنتی با اولویت پروژه‌ها توسط بخش خصوصی (فیبر نوری و اینترنت استان)
- توسعه و ایجاد بسترهای ارتباطی مخابراتی ماهواره‌ای در نقاط کمتر توسعه یافته استان
- توسعه و افزایش ظرفیت حداکثر مخابراتی و دیتاسترها

سایر خدمات

- تقویت و تجهیز خدمات برتر تجاری، مالی، اعتباری به منظور پشتیبانی از بخش‌های تولیدی
- تقویت و تجهیز مبادی ورود و خروج کالا متناسب با سیستم‌ها و شبکه‌های بین‌المللی مبادلات بازرگانی
- شناسایی و اخذ مالیات مضاعف از مسکن دوم استان و افزایش عوارض و تعرفه‌های مسکن دوم به منظور بازدارندگی
- تقویت پوشش خدمات رفاه عمومی در سطوح مختلف بر پایه تجویز سیاست‌های سازمان فضایی استان
- ایجاد مرکز خدمات تحقیق و توسعه (D&R) فراملی در استان

۲-۳- سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش‌ها

کشاورزی

- تعیین نوع بهره‌برداری در اکوسیستم "پهنه‌های جنگلی"
- تعیین نوع بهره‌برداری در اکوسیستم "پهنه‌های مرتعی"
- تعیین نوع بهره‌برداری در اکوسیستم "پهنه‌های کشاورزی و باغی"
- بهره‌برداری پایدار (جایگزین شونده) از جنگل‌های استان
- بهره‌برداری پایدار (جایگزین شونده) از مراتع
- بهره‌برداری پایدار (جایگزین شونده) از اراضی کشاورزی و باغی
- کاهش آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های کشاورزی
- بهبود روش‌های تولید در فعالیت‌های بخش کشاورزی
- تکمیل زنجیره‌های فعالیتی مکمل و پشتیبان درون و بیرون بخش کشاورزی

- افزایش توان تجاری بخش کشاورزی
- افزایش سلامت مواد غذایی
- کاهش آثار جانبی نوسانات خارج از بخش کشاورزی و اثرگذار بر آن
- تنوع بخشی به اشتغال کشاورزی و شاغلین این بخش
- واقعی نمودن نرخ محصولات کشاورزی در تعامل با سیاست های وارداتی در سطح ملی
- تکمیل زنجیره و فعالیت های کشاورزی مکمل و پشتیبان بخش صنعت
- تکمیل زنجیره های فعالیتی پشتیبان و مکمل بخش کشاورزی
- بهره برداری پایدار از منابع طبیعی برای مصارف صنعتی و کشاورزی
- ایجاد و توسعه کشاورزی هوشمند
- توسعه بیمه محصولات کشاورزی با توجه به بالا بودن عوامل خسارت زای طبیعی
- توسعه باغات دیم در مناطق کوهستانی و میان بند

صنعت و معدن

- تعیین نوع بهره برداری در اکوسیستم "پهنه های شهری - روستایی - صنعتی"
- کاهش آلودگی های ناشی از فعالیت های صنعتی، معدنی و خدماتی
- توسعه انواع صنایع جدید مطابق با مأموریت های بیرونی و درونی و مزیت های استان
- تعمیق تعامل بخش صنعت با مراکز علمی و تحقیقاتی
- تکمیل زنجیره و فعالیت های کشاورزی مکمل و پشتیبان بخش صنعت
- سیاست گذاری برای شکل گیری خوشه های صنعتی استانی و فرا استانی
- کاهش تعارضات صنایع موجود با محیط زیست
- توسعه صنایع جدید و شیوه های تولید سازگار با محیط زیست استان
- تکمیل زنجیره های فعالیتی پشتیبان و مکمل بخش صنعت
- بهره برداری پایدار از منابع طبیعی برای مصارف صنعتی و کشاورزی

نظام سکونتگاهی

- متناسب سازی الگوهای نظام خدمات رسانی در روستاها

- ایجاد شرایط مطلوب زیست و فعالیت برای گروه‌های هدف خاص مهاجرت به استان
- تشویق بازگشت روستاییان مهاجر به روستاها
- تأمین مسکن پایدار
- نظارت مؤثر بر ساخت و سازهای استان
- کنترل توسعه املاک و مستغلات
- تقسیم کار و وظایف عملکردی مقیاس استانی مراکز سکونت بر مبنای مزیت‌ها و اصل عدالت تخصیصی
- ارتقاء مقیاس مرکز استان به مقیاس فراملی
- ارتقاء مقیاس مراکز اصلی غرب استان بر مبنای اصل توازن منطقه‌ای
- ارتقاء مقیاس مراکز اصلی سکونت به مقیاس ملی
- تنظیم مقیاس عملکردی مراکز اصلی سکونت در مقیاس فرااستانی، استانی و ناحیه‌ای
- برنامه‌ریزی فضایی در نواحی سه‌گانه مبتنی بر تسلط اصل همگنی بر اصل هم‌پیوندی
- برنامه‌ریزی فضایی در خرد نواحی شش‌گانه مبتنی بر تسلط اصل هم‌پیوندی بر اصل همگنی
- برنامه‌ریزی فضایی نواحی کلان‌شهری
- یکپارچگی حریم مراکز سکونت در خارج از محدوده سکونتگاه‌های شهری، روستایی و شهری
- مدیریت یکپارچه شبکه‌های شهری همکار
- تقویت و حفاظت از عناصر هویت‌بخش مرکز استان، مراکز نواحی و خرد نواحی
- تدارک عناصر هویت‌بخش جدید در مرکز استان، مراکز نواحی، مراکز خرد نواحی و مراکز دروازه‌ای
- حفاظت از عناصر هویت‌بخش در سایر مراکز
- تصحیح تقسیمات کشوری منطبق بر ساختار فضایی جدید آمایش استان
- تقویت و توسعه مراکز و محورهای الگوی شکلی چندمرکزی
- ترمیم و پالایش مراکز و محورهای الگوی شکلی چندمرکزی
- سازمان‌دهی پهنه‌های توسعه فضایی
- تقویت ارتباطات و پیوندهای اقتصادی-اجتماعی مناطق مرزی با مناطق داخلی و مقابله با انزوا در مناطق
- توجه خاص به توسعه مبتنی بر منافع و شرایط محلی و بومی در مناطق مرزی

بازرگانی

- افزایش روابط تجاری با کشورهای حاشیه دریای مازندران
- جذب گروه‌های هدف خارجی مبتنی بر کسب درآمد
- ارتقاء توان مبادلات و سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی
- توسعه بخش خدمات مالی
- گسترش تجارت الکترونیک
- توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

گردشگری

- حفظ و ارتقاء وضعیت فرهنگی و هنری
- حفظ و احیای میراث معنوی، فرهنگی، تاریخی و طبیعی
- افزایش روابط فرهنگی با کشورهای حاشیه دریای مازندران
- افزایش بازدهی گردشگری استان
- تنوع‌بخشی به انواع فعالیت‌های گردشگری
- تغییر سبد مصرفی موجود گردشگران به اقلام درآمدزا برای ساکنان
- جذب گروه‌های هدف خارجی مبتنی بر کسب درآمد
- تکمیل زنجیره‌های فعالیتی پشتیبان و مکمل بخش گردشگری

خدمات برتر

- تقویت پوشش فضایی خدمات رفاه عمومی در استان منطبق بر نیازها و ماهیت فضا و قابلیت شبکه‌های همکار
- تقویت توان خدمات آموزشی و درمانی در استان
- ارتقاء کیفی بخش آموزش عالی منطبق بر نیازهای توسعه‌ای استان
- توسعه و ایجاد شبکه‌های دسترسی به زیرساخت‌های پشتیبان انرژی
- توسعه و ایجاد شبکه‌های زیرساخت‌های جریان اطلاعات
- حمایت از توسعه خدمات مالی، بیمه‌ای و بازار سرمایه

حمل و نقل

- تقویت، توسعه، ترمیم و پالایش محورهای الگوی شکلی چندمرکزی شبکه‌ای

- تقویت و توزیع نشانه‌های دروازه‌ای استانی در مراکز دروازه‌ای و نشانه‌های منطقه‌ای در مراکز نواحی و خرد نواحی

- حمایت از شرکت‌ها و موسسات پشتیبان خدمات حمل و نقل

انرژی

- کاهش مصرف انرژی‌های تجدید ناپذیر

- استفاده از منابع و روش‌های جدید تولید انرژی

- تکمیل پخشایش متعادل شبکه‌های انتقال نیرو و انرژی (برق-گاز-نفت)

محیط زیست

- افزایش پوشش نواحی حفاظتی دارای پتانسیل حفاظت (آبخیز، دریایی، جنگلی)

- پالایش کالبدی و عملکردی/فعالیتی مناطق حفاظت شده

- حفظ گونه‌های گیاهی و جانوری

- احیاء گونه‌های گیاهی و جانوری در معرض خطر

- حفاظت کالبدی از محورهای طبیعی استان

- پالایش عملکردی محورهای طبیعی استان

- کاهش آلودگی‌های ناشی از سکونت و فعالیت‌های شهری و روستایی

- افزایش توان پالایندگی سکونتگاه‌های شهری و روستایی

- توسعه انرژی‌های پاک دوستدار محیط زیست

- بازنگری در سیاست‌های ارزیابی محیط زیستی

- مکان‌گزینی فعالیت‌ها بر پایه رعایت توان اکولوژیک استان

اجتماعی و فرهنگی

- مدیریت تعارضات اجتماعی فرهنگی سطوح استانی و ملی

- مدیریت افتراق میان خواسته‌های محلی و الزامات ملی

- توانمندسازی گروه‌های اجتماعی به‌ویژه گروه‌های محروم و آسیب‌پذیر

- ارتقاء مشارکت اجتماعی در تمام بخش‌ها و سطوح تصمیم‌گیری استان

- ارتقاء اعتماد و همبستگی اجتماعی

- ارتقاء آگاهی اجتماعی

منابع آب

- تدوین سیاست‌های مشترک در نوع بهره‌برداری از منابع آب
- بهره‌برداری پایدار (جایگزین شونده) از منابع آبی
- ارتقاء کیفیت و دسترسی پذیری آب شرب برای همه سکونتگاه‌های استان
- تدارک زیرساخت‌های آبی و فاضلابی پشتیبان عمران شهری و روستایی

دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل

- مدیریت بحران و پدافند غیر عامل
- تقویت توان مدیریت بحران
- چیدمان عناصر حساس با رویکرد پدافند غیر عامل
- تدارک زیرساخت‌های پشتیبان پدافند غیر عامل

۳-۳- تصویر سازمان فضایی استان مازندران در افق توسعه یافتگی

تعیین شکل بندی کلی الگوی استقرار و نظام سلسله‌مراتبی مراکز سکونتگاهی

الف- گونه نخست سطح بندی جمعیتی

- شهر بزرگ (۲۵۰ تا ۵۰۰ هزار نفر)؛ شهر میانی بزرگ (۱۰۰ تا ۲۵۰ هزار نفر)؛ شهر میانی کوچک (۵۰ تا ۱۰۰ هزار نفر)؛ شهر کوچک (۲۵ تا ۵۰ هزار نفر)؛ شهر بسیار کوچک (۱۰ تا ۲۵ هزار نفر) و روستا شهر (زیر ۱۰ هزار نفر)

ب- گونه دوم سطح بندی مقیاس عملکردی

- نقش فراملی؛ نقش ملی؛ نقش فرااستانی و نقش استانی

ج- سیاست‌های فضایی این مراکز سه سیاست به شرح زیر را شامل خواهند شد:

- مهار روند رشد؛ افزایش روند رشد و ایجاد و توسعه

همچنین شبکه‌های همکار مراکز سکونتی در شش خرد ناحیه برنامه‌ریزی (PIA) تعیین می‌شوند.

سازماندهی مراکز سکونت در سازمان فضایی

ردیف	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			جمعیتی	عملکردی		
۱	ساری	بازرگانی و حمل و نقل، حکمرانی، گردشگری (تاریخی - سلامت)، خدمات ورزشی، آموزش عالی و صنعت، صنعت (دستی)، مالی - حرفه‌ای، کشاورزی، درمانی.	شهر بزرگ	فراملی	مهار روند رشد	PIA ساری
۲	آمل	بازرگانی و حمل و نقل، صنعت، آموزش عالی، خدمات فرهنگی، کشاورزی، درمانی، گردشگری سلامت.	شهر بزرگ	ملی	مهار روند رشد	PIA آمل
۳	بابل و امیرکلا	بازرگانی، صنعت، آموزش عالی، فرهنگی، کشاورزی، صنعت (دستی)، مالی - حرفه‌ای، درمانی	شهر بزرگ	ملی	مهار روند رشد	PIA ساری
۴	قائم شهر	خدمات ورزشی، صنعت، آموزش عالی، حمل و نقل و بازرگانی، صنعت (دستی)، کشاورزی، درمانی	شهر بزرگ	ملی	مهار روند رشد	PIA ساری
۵	بهشهر	صنعت، حمل و نقل و بازرگانی، آموزش عالی، گردشگری تاریخی، صنعت (دستی)، کشاورزی، درمانی	میانی بزرگ	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۶	چالوس، نوشهر، هچیرود	گردشگری ساحلی، بازرگانی و حمل و نقل، خدمات فرهنگی، آموزش عالی، خدمات تخصصی رفاهی درمانی، صنعت (دستی)، کشاورزی	میانی بزرگ	فراملی	افزایش روند رشد	PIA نوشهر
۷	تنکابن، شیروود، خرم‌آباد	گردشگری ساحلی، کشاورزی (زراعت، شیلات و باغداری)، صنعت تبدیلی، خدمات فرهنگی، آموزش عالی، درمانی	میانی بزرگ	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۸	نکا	کشاورزی، صنعت، معدن	میانی کوچک	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۹	بابلسر، فریدونکنار، سرخرود	گردشگری ساحلی، آموزش عالی، کشاورزی (زراعت و شیلات)، حمل و نقل و بازرگانی	میانی کوچک	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA ساری

ردیف	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			جمعیتی	عملکردی		
۱۰	رامسر، کنالم و سادات شهر	گردشگری (ساحلی - کوهستان - سلامت)، حمل و نقل و بازرگانی، صنعت (دستی) خدمات فرهنگی، کشاورزی	میان‌ی کوچک	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۱۱	محمودآباد	گردشگری ساحلی، آموزش عالی، خدمات تحقیق و توسعه	کوچک	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۱۲	جویبار	صنعت، کشاورزی، خدمات ورزشی، خدمات R&D	کوچک	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA بهشهر
۱۳	نور، رویان	گردشگری ساحلی، آموزش عالی، کشاورزی (زراعت)، صنعت (دستی)	کوچک	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۱۴	گلوگاه	کشاورزی، گردشگری (ساحلی - ورزشی)، خدمات فرهنگی، خدمات تخصصی رفاهی ورزشی، مدیریت بازرگانی و حمل و نقل	کوچک	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۱۵	زیرآب، پل سفید	معدن، صنعت، گردشگری کوهستان، آموزش عالی، خدمات فرهنگی، کشاورزی (زراعت و دام)، مدیریت بازرگانی و حمل و نقل، درمانی	کوچک	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA جنوبی
۱۶	عباس آباد، سلمان شهر، کلارآباد	گردشگری ساحلی، کشاورزی (باغداری)	کوچک	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA تنکابن
۱۷	رستمکلا	کشاورزی، صنعت	بسیار کوچک	استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۱۸	چمستان	کشاورزی، گردشگری کوهستان، صنعت (دستی)	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۱۹	خلیل شهر	کشاورزی	بسیار کوچک	استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۲۰	کلاردشت	گردشگری (کوهستان - ورزشی)، کشاورزی (دامداری)	بسیار کوچک	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA نوشهر
۲۱	سورک	صنعت، کشاورزی	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۲۲	شیرگاه	کشاورزی، گردشگری کوهستان، صنعت	بسیار کوچک	استانی	افزایش روند رشد	PIA جنوبی

شماره	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			جمعیتی	عملکردی		
۲۳	کیاکلا	کشاورزی	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۲۴	بهنمیر	کشاورزی (زراعت)، گردشگری ساحلی، صنعت (کافی غیر فلزی - مبلمان)	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۲۵	گتاب	کشاورزی	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۲۶	ایزدشهر	گردشگری ساحلی، کشاورزی	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۲۷	مرزن آباد	گردشگری کوهستان	بسیار کوچک	استانی	افزایش روند رشد	PIA نوشهر
۲۸	نشتارود	گردشگری ساحلی، کشاورزی (باغداری)	بسیار کوچک	استانی	مهار روند رشد	PIA تنکابن
۲۹	هادی شهر	کشاورزی (زراعت)	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۳۰	امامزاده عبدالله	گردشگری مذهبی، کشاورزی	روستا شهر	فرا استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۳۱	خوش رود پی	کشاورزی (زراعت)	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۳۲	کیاسر	کشاورزی (دامداری)، گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۳۳	پول	گردشگری کوهستان، کشاورزی (دامداری)	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA نوشهر
۳۴	ارطه	کشاورزی	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۳۵	گلوگاه بابل	کشاورزی (دامداری)	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۳۶	کجور	گردشگری کوهستان، کشاورزی (جنگلداری)	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA نوشهر
۳۷	کوهی خیل	کشاورزی (زراعت و شیلات)، گردشگری ساحلی	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۳۸	احمد کلا	کشاورزی	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری

شماره	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			جمعیتی	عملکردی		
۳۹	دابودشت	کشاورزی	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۴۰	بلده	گردشگری (کوهستان- ورزشی)، معدن، صنعت (دستی)، خدمات تخصصی رفاهی ورزش	روستا شهر	فرا استانی	افزایش روند رشد	PIA آمل
۴۱	آلاشت	گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA جنوبی
۴۲	رینه	گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA آمل
۴۳	طبقده	کشاورزی	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۴۴	مرزیکلا	کشاورزی (باغداری)، گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۴۵	پایین هولار	کشاورزی، گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۴۶	زرگر محله	کشاورزی	روستا شهر	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۴۷	فریم	کشاورزی، گردشگری کوهستان	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۴۸	گزنک	گردشگری کوهستان، کشاورزی (شیلات)	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۴۹	زاغمرز	کشاورزی، گردشگری، خوابگاهی	روستا شهر	استانی	افزایش روند رشد	PIA بهشهر
۵۰	چالدره	گردشگری، خوابگاهی	روستا شهر	استانی	ایجاد و توسعه	PIA تنکابن
۵۱	جنت رودبار	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۵۲	گالش محله	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۵۳	قلعه گردن	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن

شماره	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			عملکردی	جمعیتی		
۵۴	سلیمان آباد	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA تنکابن
۵۵	کترا	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۵۶	عماریه	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA تنکابن
۵۷	صلاح الدین کلا	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA نوشهر
۵۸	جلیکان سفلی	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۵۹	اجبار کلا	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۶۰	رئیس آباد	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۶۱	عزیزک	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA آمل
۶۲	پایین گنج افروز	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۳	شهیدآباد	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۴	لاریم	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۵	قراخیل	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۶	قادیکلا بزرگ	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۷	سنگده	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA جنوبی

ردیف	مرکز سکونت	گونه بندی	سطح بندی		سیاست فضایی	شبکه همکار
			جمعیتی	عملکردی		
۶۸	اسلام آباد	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۶۹	سمسکنده علیا	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۷۰	فرح آباد	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۷۱	بندار خیل	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۷۲	چلمردی	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۷۳	طوس کلا	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	مهار روند رشد	PIA ساری
۷۴	پیشه بنه	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری
۷۵	تیرناش و لمراسک	کشاورزی و خدمات پشتیبان	مکان مرکزی روستایی	استانی	افزایش روند رشد	PIA ساری

* سیاست افزایش روند رشد لزوماً به معنی افزایش محدوده شهر یا روستا نمی باشد

سازمان‌دهی فضایی مراکز خدمات

گونه کلان	گونه خرد (بر حسب سطح)	تعداد	شبکه همکار (موقعیت در PIA ها)	سیاست فضایی
بهداشتی - درمانی	بیمارستان قطبی	۲	نوشهر - چالوس و ساری	ایجاد و توسعه
	بیمارستان منطقه‌ای آموزشی	۱	تنکابن - رامسر	
		۱	نوشهر - چالوس	
		۳	آمل - نور	
		۵	ساری، قائم شهر - بابل	
		۱	بهشهر	
	۳	آمل - نور		

سیاست فضایی	شبکه همکار (موقعیت در PIA ها)	تعداد	گونه خرد (برحسب سطح)	گونه کلان
	بهشهر	۲	بیمارستان منطقه‌ای غیر آموزشی و بیمارستان ناحیه‌ای	
	ساری، قائم‌شهر - بابل	۹		
	تنکابن - رامسر	۲		
	نوشهر - چالوس	۲		
	سوادکوه	۱		
جمع و پالایش منطقه	ساری، قائم‌شهر - بابل (شامل بیمارستان علوم پزشکی)	-	مرکز آموزش عالی فراملی	آموزش عالی
	بابلسر	-		
	آمل - نور	-		
	ساری، قائم‌شهر - بابل	-	مرکز آموزش عالی ملی	
	تنکابن رامسر (شامل بیمارستان علوم پزشکی)	-		
	نوشهر چالوس (شامل بیمارستان علوم پزشکی)	-	مرکز آموزش عالی استانی	
	بهشهر	-		
	سوادکوه	-	مرکز آموزش عالی ناحیه‌ای	
ایجاد و توسعه	آمل - نور (در محمودآباد)	۱	مرکز R&D فراملی	R&D
	ساری، قائم‌شهر - بابل (در جویبار)	۱		
ایجاد و توسعه	ساری، قائم‌شهر - بابل (قائم‌شهر)	۱	استادیوم فرا استانی	ورزشی
	آمل - نور (بلده)	۱	مرکز فرا استانی المپیک زمستانی	
	بهشهر (گلوگاه)	۱	مرکز فرا استانی المپیک تابستانی	
	همه مراکز PIA ها	۶	سالن سرپوشیده در مقیاس PIA	

گونه کلان	گونه خرد (برحسب سطح)	تعداد	شبکه همکار (موقعیت در PIA ها)	سیاست فضایی
فرهنگی	مجموعه فرهنگی استانی (شامل فرهنگسرا، مرکز کنسرت و تئاتر)	۱	تنکابن - رامسر (تنکابن)	ایجاد و توسعه
	مجموعه فرهنگی در مقیاس PIA	۶	همه مراکز PIA ها	
مالی حرفه‌ای	سطح ۱ ملی	-	ساری، قائم‌شهر - بابل (ساری و بابل)	ترمیم و پالایش
	سطح ۲ فرا استانی	-	آمل - نور - محمودآباد (آمل) نوشهر - چالوس	
	سطح ۳ استانی	-	تنکابن - رامسر بهشهر	
اداری - انتظامی	مرکز اداری فرا استانی و استانی	-	ساری، قائم‌شهر - بابل (ساری)	ترمیم و پالایش
	مرکز اداری PIA	۶	همه مراکز PIA ها	ایجاد و توسعه
نظامی	هوایی	۱	بابلسر	ایجاد و توسعه
	زمینی	-	ساری	حفاظت و نگهداشت
	راداری	-	بهشهر	حفاظت و نگهداشت
	دریایی	-	نوشهر	حفاظت و نگهداشت

* بیمارستان قطبی برای جمعیت بالای ۶۰۰ هزار نفر طراحی می‌گردند. این میزان برای بیمارستان منطقه‌ای آموزشی، ۲۰۰ تا ۴۰۰، بیمارستان منطقه‌ای غیرآموزشی ۱۲۰ تا ۲۰۰ و بیمارستان ناحیه‌ای ۵۰ تا ۱۲۰ هزار نفر می‌باشد.

* در ستون تعداد، وجود ارقام، نشان‌دهنده پیشنهاد در افق و سیاست فضایی آن ایجاد و توسعه و وجود خط تیره بیانگر عدم پیشنهاد در افق و سیاست فضایی آن، ترمیم و پالایش وضعیت موجود است.

طراحی شبکه‌های اصلی زیربنایی با توجه به ساختار فضایی قلمروها و مراکز زیست و فعالیت سازمان‌دهی فضایی محورهای ارتباطی

سیاست فضایی	سطح عملکرد محورها	گونه / نوع خرد محورها	محورها
ترمیم و پالایش	فراملی	هوایی	محور ساری
ترمیم و پالایش	فراملی	هوایی	محور رامسر
ترمیم و پالایش	ملی	هوایی	محور نوشهر / چالوس
ایجاد و توسعه	ملی	هوایی	محور محمودآباد (بیشه کلا)
ایجاد و توسعه	ملی	جاده‌ای	محور چالوس - رامسر
ایجاد و توسعه	استانی	حمل و نقل دریایی	محور امیرآباد - بابلسر
ایجاد و توسعه	استانی	حمل و نقل دریایی	بابلسر - نوشهر
ایجاد و توسعه	استانی	حمل و نقل دریایی	نوشهر - رامسر
مختلط هر سه سیاست	ملی	مختلط (جاده‌ای - زیرزمینی - طبقاتی)	محور کمکی محور کناره غربی در دو گزینه: - محور مرزن آباد - عباس آباد - رامسر (بخشی جاده‌ای، بخشی زیرزمینی یا طبقاتی) و در ادامه محور ارتباطی کمربندی رامسر، - محور موازی کناره در غرب چالوس (جدید) و در ادامه محور ارتباطی کمربندی رامسر.
ایجاد و توسعه	ملی	ریلی	قائم شهر - رامسر
حفاظت و نگهداشت	ملی	ریلی	قائم شهر - تهران (فیروزکوه)
حفاظت و نگهداشت	ملی	ریلی	قائم شهر - گرگان
حفاظت و نگهداشت	فراملی	جاده‌ای	محور آزادراه تهران - شمال میان دروازه فراملی نوشهر - چالوس و پایتخت
ایجاد و توسعه	ملی	جاده‌ای	آزادراه چالوس - رامسر

محورهای ارتباطی

سیاست فضایی	سطح عملکرد محورها	گونه / نوع خرد محورها	محورها
مختلط حفاظت و نگهداشت و ایجاد و توسعه	فراملی	جاده‌ای	محور امیرآباد - بهشهر - هفت تن - فیروزکوه با برقراری ارتباطات میان دروازه‌های فراملی امیرآباد و ساری با پایتخت
ایجاد و توسعه	فراملی	دریایی	محورهای سه گانه دریایی (ارتباط با اطراف خزر)
ترمیم و پالایش	ملی	جاده‌ای	محور چالوس - رویان - چمستان - آمل - گرگان
ایجاد و توسعه	فرا استانی	دریایی	محور بندر ترکمن - بندر امیرآباد
ایجاد و توسعه	فرا استانی	دریایی	محور رامسر - گیلان
ایجاد و توسعه	استانی	ریلی (مترو)	بهشهر - آمل
ایجاد و توسعه	استانی	ریلی (مترو)	آمل - رامسر

سازمان‌دهی فضایی محورهای زیربنایی

سیاست فضایی	سطح عملکرد محورها	گونه / نوع خرد محورها	گونه کلان
ترمیم، حفاظت و نگهداشت	ملی	خطوط اصلی انتقال برق	انرژی
	ملی	خطوط اصلی انتقال گاز	
	ملی	خط انتقال نفت	
	استانی	خط انتقال آب غرب به شرق	
	فراملی	خطوط فیبر نوری	اطلاعات

سازمان‌دهی فضایی محورهای طبیعی

سیاست فضایی	سطح عملکرد محورها	گونه / نوع خرد محورها	گونه کلان
حفاظت و نگهداشت	ملی	محور ساحلی	محورهای طبیعی
حفاظت و نگهداشت	فرا استانی	محورهای آبی (رودخانه‌های اصلی استان)	

سازمان‌دهی فضایی پهنه‌های سکونت، فعالیت و خدمات برتر

پهنه سکونت: این پهنه شامل پهنه‌های سکونت شهری می‌شود و وظیفه تأمین سکونت و خدمات پشتیبان آن در جلگه را بر عهده دارند. این پهنه‌ها بیشتر در ناحیه برنامه‌ریزی شرقی متمرکز هستند و در مقیاس استانی عمل می‌کنند. سیاست فضایی این پهنه‌های ترمیم و پالایش است.

پهنه فعالیت: این پهنه شامل پهنه‌های فعالیتی امیرآباد می‌شود که متشکل از فعالیت‌های حمل‌ونقل و بازرگانی، تولید انرژی و سایر فعالیت‌ها می‌شود. سیاست فضایی در این پهنه ترمیم و پالایش در حد طرح مصوب است. پهنه پتانسیل بهره‌برداری از انرژی‌های نو: این پهنه که بیشتر در بخش‌های غربی و جنوبی استان متمرکز شده است، پهنه‌های مستعد برای بهره‌برداری انرژی‌های نو و پاک را شامل می‌شود. پهنه‌های مختلط به‌طور هم‌زمان فعالیت، سکونت و خدمات را در خود جای می‌دهند. این پهنه‌ها بیشتر در جلگه متمرکز بوده و پهنه‌های سکونت، خدمات و فعالیت را در بر گرفته‌اند.

گونه‌بندی	سطح‌بندی	سیاست فضایی
پهنه سکونت	استانی	ترمیم و پالایش
پهنه فعالیت	فراملی	ترمیم و پالایش
پهنه پتانسیل بهره‌برداری از انرژی‌های نو	استانی	ایجاد و توسعه
پهنه مختلط	مختلط	مختلط

ماده ۴- برنامه‌های اجرایی آمایش استان مازندران به قرار زیر است:

بازرگانی

- برنامه توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساخت‌های مرتبط با بازرگانی (زیربنای بازرگانی، قطب‌ها، کریدورها و ..)
- برنامه توسعه و گسترش تجارت مدرن و تجارت الکترونیک و فراهم‌سازی زیرساخت‌ها و تسهیلات مرتبط
- اصلاح و بهبود نظام توزیع

صنعت و معدن

- برنامه توسعه، تکمیل و تجهیز زنجیره‌ها، خوشه‌ها، تعاونی‌ها و واحدهای فعال و نیمه فعال صنعتی
- برنامه حفاظت و صیانت از محیط زیست و کاهش آلودگی‌ها منتج از فعالیت‌های صنعتی و معدنی
- برنامه توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساخت‌ها، امکانات و تسهیلات موردنیاز توسعه معادن
- ارتقای بهره‌وری معادن (هماهنگی جهت فعال‌سازی معادن کوچک، افزایش ظرفیت معادن از طریق نوسازی و تقویت تجهیزات معدنی، نظارت اصولی مطابق با استاندارد در بهره‌برداری از معادن با همکاری تشکل‌ها)
- اجرای طرح بازسازی و نوسازی بنگاه‌های صنعتی و صنوف تولیدی

محیط زیست و منابع طبیعی

- برنامه مدیریت جامع جنگل‌ها و مراتع
- برنامه مدیریت و یازیافت پسماند
- برنامه حفاظت و احیای زیست بوم‌های آبی
- برنامه حفاظت و احیای زیست بوم‌های خشکی
- برنامه آبخیزداری و آبخوانداری
- برنامه حفاظت خاک
- کشاورزی و امنیت غذایی**
- ساماندهی مالکیت اراضی (کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و ...)
- تجاری سازی مدیریت بازار محصولات کشاورزی
- مدیریت صادرات محصولات کشاورزی
- مدیریت مخاطرات محصولات کشاورزی
- مدیریت نهاده‌های کشاورزی با تأکید بر کاهش مصرف کود و سم
- ساماندهی زندگی عشایری
- برنامه توسعه پرورش زنبورداری
- برنامه ارتقاء تولید محصولات اساسی و استراتژیک
- ارتقاء بهره‌وری و بهینه‌سازی تولید محصولات باغی
- ارتقاء بهره‌وری و بهینه‌سازی تولید محصولات زراعی
- برنامه بهبود بهره‌وری آب و اصلاح الگوی کشت
- برنامه توسعه پرورش دام و طیور
- بهینه‌سازی بهره‌برداری تولید و فرآوری آبزیان
- برنامه ارتقای سطح پوشش حفاظتی و صیانت از ذخایر و منابع آبزیان
- برنامه کنترل و مبارزه با آفات و بیماری‌های گیاهی و علف هرز
- برنامه توسعه ضریب مکانیزاسیون کشاورزی
- برنامه توسعه کشت گلخانه‌ای
- برنامه توسعه کشت و فرآوری گیاهان دارویی
- برنامه ارتقاء تولید محصولات اساسی و استراتژیک
- برنامه تولید محصولات ارگانیک و سالم

- برنامه توسعه نوغانداری
- برنامه توسعه و توانمندسازی تعاونی‌ها، تشکل‌ها و بهره‌برداران کشاورزی
- برنامه هوشمندسازی و توسعه کشاورزی دانش‌بنیان

منابع آب

- برنامه تامین آب از منابع متعارف و غیر متعارف
- برنامه مدیریت تقاضای آب
- برنامه ساماندهی و حفاظت از بستر و حریم رودخانه‌ها
- برنامه ارائه خدمات آب شرب و بهداشتی شهری و روستایی
- برنامه بهسازی و توسعه تاسیسات آب و فاضلاب و بازچرخانی آب
- برنامه حفاظت و پایش کمی و کیفی منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی

انرژی

- برنامه توسعه انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر
- برنامه مطالعه، اکتشاف و استخراج نفت و گاز

حمل و نقل

- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل جاده‌ای
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل دریایی
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل ریلی
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل هوایی
- برنامه ارتقاء ایمنی حمل و نقل
- برنامه هوشمندسازی حمل و نقل کالا و مسافر
- برنامه توسعه خدمات لجستیکی حمل و نقل

ارتباطات و فناوری اطلاعات

- برنامه توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- برنامه توسعه زیرساخت‌های پستی
- برنامه ارتقاء امنیت فضای ارتباطات و فناوری

نظام سکونتگاهی و توزیع فضایی جمعیت

- برنامه ساماندهی کالبدی - فضایی سکونتگاه‌ها (شهری و روستایی)

ورزش

- برنامه توسعه خدمات و تجهیز فضاهای ورزشی

گردشگری

- برنامه توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات و خدمات مرتبط با گردشگری

- برنامه توسعه گردشگری طبیعی

- برنامه توسعه گردشگری دریایی

- برنامه توسعه گردشگری کشاورزی

- برنامه توسعه گردشگری سلامت

- برنامه توسعه گردشگری تاریخی / فرهنگی / مذهبی

- برنامه توسعه سایت‌موزه‌های استان

- برنامه توسعه و ساماندهی صنایع دستی

مدیریت نهادی

- برنامه اصلاح و تقویت نهادی دولت

- برنامه توسعه مراکز اداری

- برنامه توسعه ظرفیت‌های مالیاتی

سرمایه اجتماعی

- برنامه توسعه و ارتقاء سطح خدمات فرهنگی - اجتماعی

- برنامه توسعه منابع انسانی و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر

- برنامه توسعه تولیدات و خدمات فرهنگی

آموزش، علم و فناوری

- برنامه توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

- برنامه ساماندهی مراکز و موسسات آموزش عالی

- برنامه توسعه و ساماندهی زیرساخت‌های آموزش و پرورش

بهداشت و درمان

- برنامه توسعه خدمات بهداشتی و درمانی

دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل

- برنامه ایجاد، توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساخت‌ها، امکانات و تسهیلات مرتبط با مدیریت بحران

- برنامه هدایت، راهبری، پایش و شناسایی تهدیدات و مصون سازی و کاهش آسیب پذیری مردم، زیرساخت ها و کانون های جمعیت و فعالیت و استمرار خدمات ضروری (از طریق رعایت اصول، الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل)

- برنامه جامع پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

- برنامه توسعه زیرساخت های لازم مدیریت بحران (متناسب با نقش استان در پشتیبانی از استان های مجاور در مواقع بحران)

- برنامه خروج تدریجی مراکز خطرزای غیرشهری از نقاط مسکونی

- برنامه اشراف، صیانت، مقابله، تحلیل و بررسی، معماری و مهندسی و هم افزایی اطلاعاتی و امنیتی در مسائل و اهداف راهبردی وزارت اطلاعات در محیط امنیت ملی

ماده ۵- تمامی دستگاه های اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت مفاد این سند می باشند.

ماده ۶- کلیه فعالیت های تعریف شده در بخش های مختلف این سند باید به گونه ای باشد که مجموع نیازها و مصارف آبی آنها محدود به سقف آب قابل برنامه ریزی استان در چارچوب پانزدهمین مصوبه ی شورای عالی آب در حوضه های آبریز درجه ۲ - که توسط وزارت نیرو ابلاغ می گردد- باشد. وزارت نیرو مکلف است آب قابل برنامه ریزی به هنگام شده را در دوره های زمانی ۵ ساله بازنگری و به تفکیک بخش های مختلف مصرف و حوضه های آبریز درجه ۲، به استان ها ابلاغ نماید.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است، گزارش عملکرد سالانه تحقق این سند را در پایان هر سال به دبیرخانه ارسال نموده و دبیرخانه نیز گزارشی از میزان تحقق پذیری اسناد آمایش همه استان ها را به شورای عالی ارائه می دهد.

ماده ۸- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است تمهیدات لازم به منظور تحقق پذیری سند و هم چنین مطالعات آمایش استان در سطح استان را فراهم آورد.

ماده ۹- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است به منظور تحقق عملیاتی سند؛ پیوند بین این سند با مطالعات آتی در سطح استان و برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت از جمله بودجه سنواتی در استان را با تعامل و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور برقرار نماید.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است حداکثر ظرف مدت یکسال، سند آمایش استان را بر اساس سند ملی آمایش سرزمین بازنگری و بروزرسانی نموده و اسناد مربوطه را به دبیرخانه ارسال نماید.